

's Gravensteen Zierikzee

0359

MARITIEM MUSEUM ZIERIKZEE

Het Gravensteen

Het gebouw waarin het Maritiem Museum is ondergebracht, is bijna 500 jaar oud. Inwoners van Zierikzee kennen het pand als het *Gravensteen*. Die benaming moeten we letterlijk opvatten: het steen (gebouw) van de graaf.

Het Gravensteen is gebouwd in een periode dat Zierikzee rechtstreeks onder het gezag van de graaf van Holland, Zeeland en West-Friesland viel. In de stad zetelde een van zijn belangrijkste ambtenaren, de rentmeester van *Zeeland beoosten Schelde*. Dit was een machtig man die namens de graaf het noorden van Zeeland bestuurde. Hij inde belastingen, beheerde de goederen van zijn heer en trad daarnaast ook nog eens op als rechter. Al dit werk werd gecoördineerd vanuit het Gravensteen. Hier waren de rentmeester en zijn ambtenaren ondergebracht. Ook de vierschaar, de rechtbank, hield er zitting. Tenslotte deed het gebouw dienst als gevangenis.

Het Gravensteen was dus een multifunctioneel gebouw, waarin zowel uitvoerende als rechtsprekende instituties waren ondergebracht. Voor de inwoners van stad en land was het een symbool van grafelijke macht. De robuuste voorgevel met de zware deur en de tralies moest die indruk versterken.

De bouw in 1524-1526

Met de bouw van het Gravensteen werd begonnen in 1524. De graaf had er opdracht toe gegeven omdat het pand waar zijn ambtenaren tot dan toe waren gehuisvest, behoorlijk in verval was geraakt. De oude bouwval werd gesloopt, de kelder werd uitgegraven en vervolgens begon men met nieuwbouw op dezelfde plaats. De Antwerpse bouwmeester Herman van Aecken leverde het ontwerp. De uitvoering van het werk, dat drie jaar in beslag nam, stond daarentegen onder leiding van meester Albrecht Colinszoon.

Zierikzeese metselaars verwerkten in de dikke muren zo'n 240.000 Hollandse stenen. Voor de bekleding van de voorgevel werd duurdere natuursteen gebruikt. De kleine, witte blokken van zandhoudende kalksteen staan bekend als Brabantse witte arduin. Ze werden uit het gebied ten noorden en oosten van Brussel gehaald. Ook het ijzerwerk kwam uit het zuiden. Melchelse smeden leverden de muurankers in de voorgevel. In de fraaie vormen zijn de emblemen van het Oostenrijkse huis en het Gulden Vlies te herkennen.

Begane grond

In 1526 was het nieuwe Gravensteen gereed en kon de rentmeester zijn intrek nemen. Hij hield kantoor op de begane grond. Daar vonden ook de rechtszittingen plaats. Vermoedelijk bevond

0359
Architecture
UIC

's Gravensteen Zierikzee

